

KAPPING UM AT SLEPPA Í NEVNDIRNAR VIÐ TIGN

Løgtingsnevndirnar viga ymiskt í tign, so kapping er um at sleppa í tær tyngsu nevndirnar

Tá ið politiski gerandisdagurin byrjar, so er tað avgerandi fyri flokkarnar at hava fólk í røttu nevndunum, sum skulu viðgera lógvaruppskotini, sum verða lögð fram.

Øll tingfólk vita, at tann nevndin í Løgtinginum, sum hevur størstu maktina er figgjarnevndin. Flest øll mál skulu fyrr ela seinni hava viðgerð í figgjarnevndini – annaðhvørt beinleiðis ella í sambandi við viðgerð av figgjarlógini.

Tí er gravgangururin eftir at sleppa í hesa nevnd, sum er mannað við sjei tinglimun. Figgjarnevndin hevur klárt hægstu tignina av føstu nevndunum hjá Løgtinginum.

At alt skal ígjøgnum figgjarnevndina er eitt, men eitt annað er, at nevndin hevur heimild at ráðgeva landsstýrismanninum við figgjar-málum, tá ið fortreytir fyri játtanum broytist.

Figgjarnevndin hevur sjei fastar limir, men harumframt verða sjei varalimir valdir. Varalimirnir í júst figgjarnevndini taka ofta lut í arbeiðnum, tí nevndin er helst tann nevnd, sum hevur flestu fundirnar.

Formaðurin

Tann politikari við sæti í tjóðartinginum við størsta valdinum, er uttan samanbering formaðurin í figgjarnevndini.

Formaðurin kann gera av um mál fáa skjóta viðgerð og verða samtykt, men hann kann eisini forða málum at fáa viðgerð.

Politiskt vil hetta siga, at gerandispolitikkurin verður stýrdur í stóran mun úr figgjarnevndini.

Eydnast tað formanninum í nevndini at fáa gott arbeiðslag í nevndini, so er figgjarnevndin í veruleikanum eitt mini Løgting. Samgongan og andstøðan eru umboðað í nevndini.

Tað hendir so at siga ongantið, at tingið fellir uppskot, sum ein samd figgjarnevnd leggur fyri Løgtingið og sjálvdan verða álit frá meirlutanum í nevndini ikki tikin til eftirtektar.

Uttanlandsnevndin

Uttanlandsnevndin kemur í tign eftir figgjarnevndini. Hon er eisini mannað við sjei limum og sjei varalimum.

Tað sum gevur uttanlandsnevndini tignina er, at hon gevur Løgtinginum tilmæli í øllum uttanlands-, marknaðar- og verjumálum.

Harumframt gevur hon eisini tilmæli í øllum viðurskiftum millum Føroyar og Danmark.

Eitt annað, sum gevur hesa tign er, at landsstýrisfólk kunnu kallast inn til ráðfærslu í nevndini.

Hetta ger seg galdandi, tá ið Føroyar samráðast við onnur lond. Seinastu árin hevur uttanlandsnevndin verið ein stórur partur í stríðnum við hini strandalondini um makrelkvotur.

Landsstýrismaðurin, sum sat við fiskivinnumálum, Jacob Vestergaard, hevur verið til óteljandi fundir í uttanlandsnevndini, har taktikkurin hevur verið lagdur undan samráðingum um uppsjóvarfisk. Eisini er uttanlandsnevndin kunnað, tá ið samráðingar eru lidnar.

Vinnunevndin

Triðja nevndin í tign er helst vinnunevndin.

Vinnunevndin viðgerð øll mál, sum so ella so hava við vinnulívið at gera. Tað vil siga, at vinnunevndin er tann nevndin, sum hevur tættast samband við privata vinnulívið.

Øll lógaruppskot, sum á ein ella annan hátt viðvíkja vinnulívinum, endað í vinnunevndini.

Allar nevndirnar hava tað til felags, at tá ið uppskot eru til viðgerðar, so kalla tey fólk við servitan á økjum, sum lóggevast skal fyri, inn til fundar. Eisini partar av teimum, sum verða rakt av broytingum verða kallað á fund við nevndirnar, so nevndin fær flestu sjónarmið at hoyra.

Aðrar nevndir

Triggjar aðrar sjeimanna-nevndir eru í Løgtinginum. Trivnaðarnevndin er ein, sum tekur sær av sosialum málum, heilsumálum go eldrarøkt.

Mentunarnevndin tekur sær av skúlaviðurskiftum og mentan sum heild, meðan rættarnevndin tekur sær av lógarmálum, ferðslu rættartrygd v.m.

Ein onnur føst nevnd er, sum valiga verður vald seianst. Tað er landsstýrismálannevndin, sum bert hevur triggjar limir og triggjar varalimir.

Hewndan nevndin hevur eftirlit við, at starv landsstýrisins verður útint á lógligan hátt.

Í stýrisskipanarlógini stendur, at hevur nevndin illgruna um, at óregluga hevur veirð atborið, kann hon krevja, at løgtingsformaðurin setir

ein kannignarstjóra, sum tó ikki hevur dómsmyndugleika.

Tað var landsstýrismálannevndin, sum kravdi, at løgtingsformaðurin setti ein kannignarstjóra í sambandi við handfaringini av undirsjóvar-tunnlunum.

Í landsstýrismálannevndini er tað vanliga so, at andstøðan eigur formannin og so eigur samgongan hinar báðar limirnar.

Løgtingið velir eisini aðra umboðan. Nakrar nevndir eru, men ofta er gravgangur eftir at sleppa at umboða Føroyar í Nortðurlandaráðnum og í Útnorðurráðnum.

Sambandi við grannalondini telir nógv hjá tingfólki.

Fýra nýggir Grannskoðarar

Løgtingið brúkti allan hósdeggin til at manna nevndirnar, sum eru í Løgtinginum.

Eisini fýra løgtingsgrannskoðarar skuldu veljast.

Løgtingsgrannskoðararnir hava eftirlit og arbeiða tætt saman við landsgrannskoðanini, men tað visir seg eftir valið, at teir fýra, sum mannaðu nevndina við løgtingsgrannskoðarum ikki longur er limir í Løgtinginum.

Tveir teirra vóru ikki afturvaldir. Jóan Magnus Rasmussen, Fólkaflokkurin, náddi akkurát ikki upp um tinggáttina og tað gjørdi Reimund Langgaard, Sambandsflokkurin, heldur ikki.

Eyðgunn Samuelsen, Javnaðarflokkurin, var afturvald, men hon er nú tilnevnd landsstýriskvinna í almannamálum.

Fjóðri løgtingsgrannskoðarin var Høgni Hoydal, Tjóðveldi. Hann er tilnevndur landsstýrismaður við fiskivinnumálum, umframt at hann eisini er varaløgmaður.